

TISZZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos áráért vesz fel a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő: Horváth Mátyás.

Kiadó: L. Tóth István.

Laptulajdonos: Szilber János.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Templom-utca 95. sz. hora a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. sz. hora az előfizetések hirdetések intézendők.

Uj takarékpénztár.

A 48-as párt rövid idő alatt egy hatalmas lépéssel fogja előre vinni a népszabadság érdekében megkezdett akcióját Csongrádon. Nem kevesebbről, mint arról van szó, hogy egy új pénztézet létesítése által felszabadítsa Csongrád népét az alól a pressió alól, mely alatt a helybeli két takarékpénztár által a bukott pákulicz párt tartja. Megértük ugyanis azt a dicső liberális állapotot, hogy a mióta a tisztujítás által ennek a pártnak ereje a község házán megtörtött, 48-as elvű ember semmiféle jóállás, vagy betáblázás mellett nem kaphat kölcsönt az itteni két pénztézettől. Sőt előkelő gazdáknak fölmondották betáblázott kölcsöneiket csupán azért, mert a 48-as párttal szavaztak. Másokat meg egyenesen kölcsöneik révén vettek üdözöbe, hogy tönkre tihessék őket vagyoniilag.

A 48-as párt tehát abból a magyar közmondásból induit ki, hogy **segits magadon, az Isten is megsegít** és mult vasárnap dél után tartott értekezletén egyhangulag elhatározta, hogy Csongrád népe számára egy új pénztézetet létesít, mely ne osztalékra spekuláljon, hanem a nép szükségein segítsen és ne azt tekintse, hogy ki milyen pártálláshoz tartozik s milyen párti kezesei vannak: hanem ki a nép igazi barátja, ki van igazán szükségben, ki szorul valójában segélyre, kiket segíthet igazi jóléthez és támogatása által kiknek biztosíthat becsületes megélhetést és vagyonszerzést.

Csongrád népét ugyanis a 48-as párt nem csak politikailag akarja a liberális hatalmaskodással szemben szabaddá és függetlenné tenni, hanem vagyoni jólétének és boldogulásának alapjait is évtizedekre meg akarja vetni, hogy még a késő unokák is áldják apáikat, vagyis a mai nemzedéket, hogy öntudatára ébredtek szellemi és anyagi erejüknek. Az új pénztézet tehát első sorban az eddig elhanyagolt szegényebb néposztály érdekeit akarja és fogja felkarolni apró kölcsönök folyósítása és az önszegély behozatala által és csak másod sorban nyújt módot és alkalmat törlesztéses nagyobb kölcsönök szerzésére.

Czéljánál fogva már alapítását is akként fogja eszközölni, hogy a legszegényebb osztály is vehessen részvényeket és ez által magát az intézetet igazán Csongrád népének birtokává tehesse. Az alapítók ugyanis kibocsátanak kétezer darab száz korona értékű részvényt,

mely összegből azonban csupán husz százalékot, tehát részvényenként husz koronát és az alakulás költségeire négy koronát, összesen tehát 12 forintot kell a részvény jegyzésekor befizetni. Husz százalékot pedig akkor kell még ráfizetni, mikor az intézet működését megkezdji. A még fenmaradó hatvan százalék törlesztésére annyi kedvezményt fognak nyújtani az alapszabályok, hogy azt még napszamos emberek is minden megerősítés nélkül teljesíthetik. Ennél fogva remélhető, hogy a részvények legnagyobb része itt marad a csongrádi nép között és így bizonyíthatja ezt a pénztézetet a csongrádi nép magáénak. A részvényesek pedig bármiféle szükségeikben bizalommal fordulhatnak ezen saját pénztézetükhöz, mert a részvényesek érdeke másokkal szemben előnyben részesül.

Hogy pedig a visszaélések kikerülhetők legyenek, az alapítók fentartják maguknak a jogot, hogy az aláírók közül kiket helyezzenek a névre szóló részvények birtokába; mert előre is tisztában vannak vele, hogy lesznek jó akarók, kik megkísérlik az új pénztézet hitelét és munkálkodását alá aknázni. Az alapítók azonban bizalommal tekintenek a jövőbe, mert két nagy pénztézet már is biztosította a keletkezésben levő új takarékpénztárt jó akaratu támogatásáról, mivel biztosítékot nyertek arról, hogy a vezetés oly kezekben lesz letéve, melyek semmi kívánni valót nem hagynak az intézet szoliditása tekintetében.

E két nagy pénztézet támogatása mellett remélhető, hogy az új pénztézet működése hovahamarabb letöri az egyesek és pénztézetek által a közönség érzékeny megkárosítására behozott uzsora kamatokat és sokan lesznek Csongrád polgárai között, kik más pénztézetektől uzsora kamatra vett kölcsöneiket az új pénztézet olcsó kamatu kölcsöneivel fogják kicserélni.

Az intézet létesítésének és felvirágzásának pedig egyik biztosítéka, hogy az alapítóknak sikerült annak élére He gyi Antal plebánost megnyerni, ki már eddig is számtalan bizonyítékát adta annak, hogy önzetlenül tud Csongrád népe szabadságáért és boldogságaért lelkesedni. Őt fogják a nagy feladat megoldásában a 48-as párt számot tevő összes tagjai egy szívvvel lélekkal, mint alapítók támogatni. Azért azon szent reménységgel vagyunk eltelve, hogy a mint eddigi vállalataiban megsegítette

Csongrád népét a jó Isten, ebben is meg fogja segíteni.

S hogy az alapítók mily komolyan fogják fel ebbeli feladatukat, bizonyítják azon gyors elhatározásukkal, hogy ma dél előtt már megtartják alapítói értekezletüket s abból kibocsátják az aláírás iránti felhívásukat s egyszersmind megjelölik, hogy kiknél és meddig lehet részvényeket jegyezni.

Csongrád népe tehát ragadja meg a feléje nyújtott jobb kezét és jegyezzen minél több részvényt, mert hiszen soha nem létesült kedvezőbb viszonyok közt pénztézet, mint ez a 48-as pénztézet fog létesülni. Mondjuk ki tehát a részvények tömeges jegyzése által, hogy akarunk bajainkon segíteni és tapasztalni fogja a nép minden igaz barátja, hogy segítve is lesz valóban.

— Meddig? . . . Addig! A Csongrádi Lap mult vasárnap számában Quousque . . .

— Meddig? ezim alatt a miatt jajgat, hogy a tisztujtáson 600, 700 és 800 forintos állásokra olyan embereket választottunk, kiknek fáradsága 300 forinttal is meg volna jutalmazva. És ugy találja, hogy ez türhetetlen állapot, ezen segíteni kell. Hát ezen liberális felfortyanásra csak annyit jegyzünk meg, hogy a tisztí fizetéseket nem mi állapítottuk meg, hanem a liberálisok. És hogy a szervezeti szabályrendeletekben sehol sincs kimondva, hogy tisztviselő csak kabátos ember lehet, hanem lehet minden polgár, a kinek van képessége a tisztviselői kötelmek teljesítésére. Az általunk megválasztott tisztviselők pedig, mint a hogy a tapasztalás igazolja, mindannyian képesek tisztí kötelmeknek megfelelni és meg is felelnek oly derekasan, hogy a lelépett tisztviselők sem feleltek meg különben. Azért tehát, mert a 48-as párt gyakorlati érzéssel fogja fel a demokratságot, a liberálisoknak nem illik haragudni, hiszen épen abban állana a liberálisok, hogy miudennemű jogainkat megosztjuk polgártársainkkal s a mig magunk élünk, másokat is élui hagyunk. A mi pedig azt a vádat illeti, hogy számos családot kenyér nélkül hagyunk azért, mert nem fogadták el elveinket és hűség esküt nem tettek a nép mellett, erre csak azt válaszoljuk, hogy a liberálisok átvedlett községi párt, mikor felkapaszkodott az uborkafára a Csömegi-Szvoboda konzorcium hátán, szinte több családot hagyott kenyér nélkül, pedig 48-as lobogó alatt jutott a hatalomhoz s akkor ennek a pártnak, mely most egyesek kimaradásáért jajgat, nem jutott eszébe jajgatni. A mi tehát akkor nem volt igazságtalanság, most sem lehet az, mert hiszen épen abban áll az alkotmányos választás, hogy

Horváth Mátyás
felelős szerkesztő

2. oldal.

a nép a közhivatalokba beválasztja a maga embereit, akik pedig nem odaválók, kihagyja. De azért még egy család sem halt meg éhen, mert a hivatal nélkül maradt családok addig is meg bírták családjuk számára keresni a kenyeret, a míg hivatalnokok nem voltak és okkal-móddal bizonyára megkeresik most is. A meddig tehát alkotmányos választás lesz Magyarországon: addig jogosultsággal bír az általunk követett alkotmányos eljárás. Egyéb iránt értjük a *Csongrádi Lap* harangját, mert hiszen a kutya is morog és harap, ha kiveszik szájából a csontot, hát a liberális párt hogy ne haragudnék, mikor elvettük tőle a *húsos fazekat*. De szolgáljon megnyugtatóra a tisztelt liberális pártnak, hogy feje alja lehet még idővel rosszabb is s a velünk szemben elkövetett kíméletlen s embertelen eljárásuk viszonzásául mind ezek még csupán a kamat fizetések díjai.

Schuster Konstantin élete.

(Befejező közlemény.)

Apróságok Schuster Konstantin életéből.

Mikor Vácson a káptalan egyik érdemes tagját segédpüspökké szentelte föl; mert ő már hajlott kora miatt nem bírta a fáradságokat, azt ígérte, hogy majd ő vesz neki gyűrűt és keresztet. Vett is, de újévkor beleszámitotta tiszteletdíjába s mikor e miatt megrótták őt a vallásügyi minisztériumban, nevetve beszélt el fölszentelt püspöknek: Csak azt mondták a minisztériumban, hogy piszkosság volt tőlem, a miért a keresztet és a gyűrűt Méltóságod tiszteletdíjába betudtam. De biz azért nem tette jóvá hibáját, sőt kötelezte fölszentelt püspökét, hogy mikor bérmauton van, diszebedek alkalmával mindenkor ő reá, mint megyés püspökre, mondja az első felköszöntést.

Csongrádon 1890-ben volt az elhunyt püspök bérmauti. Ez alkalommal történt, hogy mikor megberetváltatta magát egyik helybeli, maig is életben levő borbélyllyal, ő 50 krajczárt, titkára pedig 1 frtot adott jutalmul a borbélynak. Hanem azért mégis megemberelte magát, mert négy napi ittléte után, 20 frt jutalmat adott a plebániái cseledetségnek.

Egyéb iránt a Csongrádon látottakkal meg volt elégedve s bucsuzásul csupán annyit mondott Hegyi plebánosnak: Plebános ur látom, jó ember, csak heves természetű, hát egy kicsit moderálja magát.

Pedig előtte, való éven a Szentháromszobor miatt nagy kellemetlensége volt Hegyi plebánosnak a püspökkel. Javítani kellett a szobrot és e végett bemutatta a költségvetést a plebános a püspöknek, kérvén őt, hogy közölni méltóztatnék, mennyit tesznek ki a szoboralap e czélra felhasználható kamatai? Ha aztán e kamatok nem fedeznék a költségeket, akkor maga is járulni fog a hiány pótlásához, meg a nép közt is fog rá gyűjtést rendezni. A kegyelmes püspök elfogadta a költségvetést, de a kamat mennyiségét nem közölte, hanem utasította a plebánost, hogy a nép közt való gyűjtést azonnal kezdje meg. Hegyi Antal azonban, a meddig a kamatok ledezik a kiadást, nem volt hajlandó gyűjteni, sőt kijelentette, hogy ha nem tartaná tiszteletben a kegyelmes püspök az alapítók szándékát, mely sajnálatos bár, de per uton volna kénytelen annak érvényt szerezni. A püspök erre a fölterjesztésre nem válaszolt: hanem mikor készen lett a munka, utasította a plebánost, hogy helybeli szakértővel vizsgálta felül és a fölvevő jegyzőkönyv alapján ki is utalványozza a helyreállításra szükséges 470 frtot a nélkül, hogy jelezte volna, voltak-eppen mennyit is tettek hát ki az a alapítói kamatok? Itt jártában aztán meinte intette a temetőt is meg a Szentháromszobor is; mert hát a liberális urak följelegettek nála Hegyi Antalt, hogy a temetőből kiirtassa a fákat és setánynya alakította a holtak nyughelyét. A temetőt illetőleg helyeselte a plebános eljárását,

csak keveselte a váltott sírhelyek után fizetett díjakat, mit a plebános azzal igazolt, hogy csupán annyit vesz, a mennyivel fön lehet tartani a temetőt. A Szentháromszoborra pedig azt a megjegyzést tette: *Szép, szép, csak egy kicsit drága!*

Az elhunyt püspök nevét csupán a Jézus Szive harangja örökíti meg Csongrádon. Történt pedig ez aképen, hogy mikor Hegyi Antal plebános az új nagy harangra Walszer Ferencz harangöntővel megegyezett, a szerződést jóváhagyás végett a főpásztor elé terjesztette avval a kéréssel, hogy vas-harangállványok beszerzésére és a régi harangok átalakítására engedélyezzen a csongrádi alapítványi misék tőkéből 2000 frt kölcsönt a templomnak és hogy nagyobb hajlandósága legyen a kegyelmes püspöknek a terv iránt, bemutatta neki a harang feliratát is, mely szerint az új harang XIII. Leó pápasága, dr. Schusztér Konstantin püspöksége, I. Ferencz József apostoli király dicsőséges uralkodása és gróf Károlyi Sándor gondoskodása folytán öntetik. A püspök ugyan nem adott kölcsönt, de elfogadta a bemutatott szerződést és 1900 frt készpénzt utalt ki a templom pénztárából a czél elősegítésére. Így létesült aztán új nagy harangunk, mely különben néhány év alatt árát a saját keresményéből törlesztette.

A félegyházi bérmauson Ulrich István főjegyző kiemelte fölköszöntőjében, hogy ugymond abból is kitűnik, mennyire szereti a kegyelmes püspök Félegyházát, hogy félegyházi származásu papot, Baksay Károlyt, hozta magával ezen bérmautjára. A püspök azonban mosolyogva jegyezte meg: Csak abból nem következik semmi. A püspök bérmautjára legfiatalabb udvari papját viszi. Baksay legfiatalabb, tehát neki csak ezért kellett jönni erre a bérmautra.

Hasonló alkalommal Szentesen meg Ulár István apát asztalánál **vén emberről** beszélt valaki. Mire a püspök derült kedélyvel fordult hozzá: Csak az nem jól van mondva; **vén az asszony, öreg a ló, éltes az ember.**

Schuster Konstantin utolsó napjai.

Schuster Konstantin betegsége két év előtt kezdődött, nagy erőtlenség alakjában, úgy hogy a püspöki szent ténykedéseket már nem bírta végezni, de azért még személyesen intézte az egyház-kormányzati ügyeket. Baja ez évi jan. 28-án lett válságossá, a mikor az erőtlenség mellé nagy mérvű májbetegség is lépett fel. Ettől fogva sem éjjel, sem nappal nem hunyta le a szemét, a mi azon szállóhirre szolgáltatott a váci népnél okot, hogy megfogta az átok, azért nem bír a püspök meghalni. Betegsége alatt ismételve fölvetta a szentségeket, sőt káptalanától és papságától is eibuszott, de csak a mult hó 23-án dél után félnegy óra tájon váltotta meg kinyitól, három napi haldoklás után, a jótékony halál. Temetését a káptalan felkérése folytán Bubits Zsigmond kassai püspök végezte. Egyébiránt végrendeletében erről ő maga intézkedett, hogy minden fény és pompa nélkül történjék. Azért koszorút sem tettek ravatalára. Siriratnak pedig csupán azt hagyta végrendeletében fejéhez tétetni:

SCHUSTER KONSTANTIN

1878—1886. kassai,

1886—1899. váci püspök.

Uram Jézus légy irgalmas, hogy ne haljak meg egészen.

Alapítványai.

Schuster Konstantin hagyatékát, azokon a nagy összegeken kívül, melyeket már életében alapítványképp letett, 400 ezer frtra becsülik. A Vászárhelyen, Félegyházán és Kecskeméten létesítendő leányiskolákra életében tett le 140 ezer forintot, a váci egyházmegye szegénysorsu templomainak és plebániáinak fentartására 215 ezer forintot. Ennek a tőkének kamataihoz azonban addig nem szabad nyulni, míg a tőke meg nem kétszereződik. Egy felállítandó kath. egyetemre 100 ezer forintot, de ha az 30 év alatt létre nem jönne, akkor ezt az össze-

get is a váci egyházmegye örökli, melyet egyébként is általános örökösévé rendelt. Nagyobb összegeket hagyományozott még egy-egy Vácson létesítendő árvaházra és szegény menházra. Összes alapítványai meghaladják az egy millió forintot, mely összeget azonban állítólag nem csupán a püspöki jövedelmekből, hanem a pénzpiacra folytatott nyereszkeidéseiből is szerzett. Az 1889. évben tartott missió alkalmával Hegyi plebános jelentette neki, hogy a Jézus társasági atyák szívesen létesítenének missiótelepet Csongrádon, ha arra egy kis támogatást nyernének. A kegyelmes püspök azonban e czélra nem volt hajlandó aldozni semmit, hanem azt válaszolta a fölterjesztésre, hogy ha le akarja telepíteni a plebános, a Jézus társasági atyákat, e czélra eszközölködjön gyűjtést a nép között. Égető szüksége volna továbbá a váci püspöki egyházmegyének egy kántor-tanító képző intézetre és vele kapcsolatosan egy fi-növelő-dére, valamint egy apácza-anyaházra, hogy onnét a leánynevelés érdekében benépesíthetők lennének apáczákkal az egyházmegye nagyobb községei, de ezen czélokra nem volt megnyerhető a kegyelmes püspök.

*

Schuster Konstantin utódja.

Még alig temették el Schuster Konstantint, már is találgatják a hírlapok, hogy ki lesz a váci püspöki széken utódja? Némelyek Kohl Medárdot hiszik jövendőbeli váci püspöknek, ki jelenleg a hercegprímás magántitkára s a Csölycs-merényi-alkalmával, testével mentette meg a hercegprímás életét. Mások *Belopotóczy* Kálmán tabori püspököt emegetik, ki Ó Felsegének kedves embere. Beszélnek meg *Ivánkovich* János roznói püspök áthelyezéséről is, ki adósságai miatt szeretné a sovány roznói püspökséget a zsirósabb váci püspökséggel fölcserélni. Ebben a században *tót és német* származásu püspökök következtek a magyar váci püspöki széken és e szerint a sorrend, szerint, mivel Schuster Konstantin tót volt, mos német származásu embernek kellene következnie, tehát Kohl Medárdé volna az elsőség.

Egyhamar azonban bajosan lesz beöltve az üresedésbe jutott püspökség! mert ameddig nem lesz püspök, addig a kormány huzza a püspökség jövedelmeit és így azon dolgozik, hogy minél későbbre maradjon az új püspök kineveztetése.

Felhívás a közönséghez.

A mult vasárnap tudomásáraadtuk az érdekelt közönségnek, hogy a gróf Degenfeld tulajdonát képezte gátéri földbirtok egy bank által megvétellett s azt kisebb nagyobb parcellákban szándékozik eladni.

Azt is tudattuk, hogy amennyiben a bank a helyi viszonyok iránt kellő tájékozással nem bírt, meglehetősen szigorú feltételeket szabott az eladásnál, úgy annyira, hogy azon czél melyet tulajdonképen elérni vélt, meghiúsult volna, mert közönségünk nagy része a szegényebb osztályhoz tartozik s így az előirt feltételeknek semmi szín alatt nem tudott volna eleget tenni.

Azonban a mult vasárnapi értekezletünket megelőzőleg, mely a harmadik takarékpénztár felállítására érdekében tartatott, a bank képviselője Horváth Mátyás urral magát érintkezésbe tette, mely alkalommal előadta, hogy tudomására jutott, hogy egy pénzintézet létesítésén fáradoznak, azonban a siker érdekében nézete szerint sokkal inkább megvalósítható lenne ezen fontos közérdekű intézmény, ha a kérdéses földek eladását a mi közreműködésünk által olyformán biztosítanánk, hogy azok az

illetők, kik talán nincsenek abban a helyzetben, hogy ezen kedvező alkalmat megragadhatnák, de venni meg szeretnének, a későbbi befizetések teljesítésénél segítségére lennének olyképen, hogy a szükségelendő összeget rendelkezésükre bocsájtánánk; viszont a bank a megkötött ügyletet olyképen fináncirozná, hogy az egész vételár a feállítandó pénzügyi intézet pénztárában folyósíttatnék s a kezelésért megfelelő jutalékot biztosítana; sőt azon esetben, ha a mi intézetünknek az ideiglenesen befizetett összegre szüksége lenne egyik részlet-törlesztéstől a másikig, szívesen átengedik azon összeget kölcsönképen is.

Horváth Mátyás ur a tett ajánlatot örömmel ragadta meg s készséggel felajánlotta közreműködésünket az iránt, hogy a közönséget támogatni fogjuk tőlünk telhetőleg a vétel eszközésében. Azonban Horváth Mátyás ur megkérdezvén a bank képviselőjét, hogy az eladás tárgyát képező földek, mily feltételek alatt bocsájtatnak a venni szándékozók rendelkezésére?

A bank képviselője az arra vonatkozó nyomtatott blankettát előmutatta, de átolvasás után Horváth Mátyás ur kijelentette, hogy az abban foglalt feltételek oly súlyosak, hogy a mi szegényebb osztályu közönségünk, kiknek érdekében tervezett az egész eladás, a legjobb akarat mellett sem tudna annak eleget tenni, mert a felállított tervezet szerint csak is a módosabb része a közönségnek bocsájtkozhatnék a vételbe.

A bank képviselője igaz, hogy Horváth Mátyás urnak megígérte, hogy az általa proponált tervet felterjeszti a banknak s már eleve is kilátásba helyezte, hogy az a szegényebb osztály érdekében okvetlen jóváhagyást fog nyerni.

Pénteken az esti vonattal csakugyan megérkezett a bank képviselője Budapestről s egyenesen Horváth Mátyás urat kereste fel, hogy közölje vele a bank határozatát, mely azon tervezetet fogadta el, mit Horváth ur ajánlott s az ügylet megkötésére vonatkozó szerződéseket már oly értelemben is nyomatta ki. Mindazok tehát, kik előzőleg a régi feltételek mellett a vételt eszközölték, új szerződést fognak azok is kapni s reájuk is kiterjed azon kedvezmény, mit a bank utólag biztosított azok részére, kik csak ezután szándékoznak a vételbe bocsájtkozni.

Mindenáron felhívjuk az összes érdeklődők figyelmét ezen kedvező körülményre, ne szalassza el az alkalmat, mert ehhez hasonló nem igen fog kínálkozni. A részletek megbeszélése végett, ma dél után 4 óra után nagy értekezletet fogunk tartani a 48-as pártkörben.

UJDONSÁGOK.

— **Uj püspök jelölt.** Az üresedésbe jutott váci püspöki székre nap nap után nagy buzgalommal hirdetik a fővárosi lapok a maguk jelöltjeit avval a megtoldással, hogy a püspökség rövid idő alatt be fog tölteni. Igy legutóbb azon hirt hozták forgalomba, hogy a Herczegprimás jelöltje Kisfaludy A. Béla győri egyházmegyei apát, egyetemi tanár s egyszersmind a Szent István Társulat alelnöke Budapesten. A kormány gróf Széchenyi Miklós jáki apát és esztergomi ka-

nonok, ki azonban jelenleg Bécsben lakik, mint a Pázmáneum-papnevelő intézet igazgatója. A királyi udvar jelöltje pedig Belopotóczy Kálmán tabori püspök és nagyvárad kanonok, ki szinte Bécsben lakik. Mind e hírekkel szemben pedig a hercegprimási udvar kinyilatkoztatta, hogy azok koraiak és minden alapot nélkülöznek, mert a Herczegprimás Ó Eminenciája még nem foglalozik a váci püspökség betöltésével.

— **Értekezlet.** A keletkezében levő harmadik takarékpénztár alapítói ma délelőtt 11 órakor értekezletet tartanak Hegyi Antal plebánus elnöklété alatt a róm. kath. paplakban, melyen kibocsájtják a részvények jegyzése iránt megszerkesztett felhívásukat és megteszik a szükséges intézkedéseket minden irányban arra nézve, hogy ezen új pénzügyi intézet működését a csongrádi nép jólétének és anyagi boldogulásának előmozdítására minél előbb megkezdhesse.

— **Agrár mozgalom.** Múlt vasárnap délután 5 órakor igen látogatott értekezlet volt a 48-as kör helyiségeiben, mely nagy érdeklődés mellett elhatározta, hogy „Tiszavidéki Takarékpénztár Részvénytársaság” nevezet alatt új pénzügyi intézetet létesít és annak körébe bevonja a határunkkal szomszédos nagybirtokoknak parcellázás útján való megszerzését a csongrádi nép számára, mert a csongrádi megélhetési és vagyonszerzési mostoha viszonyokon csakis így lehet gyökeresen segíteni, ha módot és alkalmat nyújtunk Csongrád jőzön és munkás népének könnyű módon való birtokvásárlásra. Jelenleg ugyanis a gróf Dégenfeld, annak előtte Dessewffy-féle kiszállási birtok forog kérdésben melyet egy pesti nagy bank támogatása mellett az alakulásban levő új takarékpénztár fog keresztül vezetni, még pedig igen kedvező feltételek mellett, mint arról a fennebbi ismertetésből bárki meggyőződhet. Itt csak annak megemlítésére szoritkozunk, hogy az új birtokosok könnyű szerrel fognak birtokaikon gazdasági épületeket emelni, mert az alakulásban levő új takarékpénztár átveszi a 30 ezer forintba becsült összes uradalmi épületeket, azokat szétszedeti és anyagukat olcsó árban az új birtokosok rendelkezésére bocsátja. Az üdvös mozgalom tehát már is roppant érdeklődést kelt minden felé és ma délután vecsernye végzetével ide vonatkozólag újabb értekezlet tartatik a 48-as körben, hogy azon a közönség még bővebb tájékozódást nyerhessen, mert a 48-as párt vezér-emberének közelbepése folytán ma már sokkal kedvezőbbek ezen birtokvásárlási viszonyok, hogy legalább 60 ezer forinttal olcsóbban kapják meg a vásárlók ezen birtoktestet, mint a hogy eredetileg tervezve volt.

— **Letört virág.** Ifju Cs. Forgó József és Seres Erzsébet, helybeli földbirtokos egyetlen leánya Terike, folyó hó 3-án este 8 órakor, szüleinek hipothékai nyaralójában, viruló kora alig 15-ik évén, hosszas szenvedés után elhunyt. A kora sirbaszállt virág, melyet, szülei vigasztalhatlan fájdalomra oly fagyos kerülhetlenséggel tört le a halál, nagy és intelligens közönség részvétele mellett, tegnap délelőtt temettetett el.

— **Közgyűlés.** Több képviselő a közgyűlésnek keddre leendő összehívását sürögösen kérelmezte, melyen tárgysorozathoz kívánja vétetni a város jogi képviselőinek végleges rendezését. Továbbá bizottság kiküldését a szervezeti szabályrendeletek gyökeres módosítása és a közigazgatási törvénnyel való összhangzásba hozása végett. Valamint a hajóhidnál fölmerült visszaélések és a népkert bérletének ügyét. A meghívót azonban e soraink írásáig még nem bocsátotta ki az előjáróság. Talán bizony valami taktika lapit a háttérben?

— **Leforrázott gyermek.** A szülői gondatlanságnak esett áldozatul Viktor Pál belvárosi lakosnak alig tíz hónapos Józsika nevű fia. Édes anyja ugyanis kitálalta a lebbencslevest s míg sürgött-forgott a tállalásnál, a kis ártatlan a leveshez mászott és tállalást magára rántotta. Súlyos égési sebeibe e hó 2-án belehalt.

— **Öngyilkosság.** Mészáros Márton 52 éves korházi ápoló, betegségén elkeseredve, nem közönséges módon emésztette el magát. Beretvával ugyanis elmetesztette nyakát és súlyos sebében elvérzett. Az öngyilkost tegnap délután földelték el kántor és pap nélkül.

— **A tiszai fürdő megnyitása.** A tiszafürdőszövetkezet fürdőházának helyreállítására annyira előrehaladt, hogy kedden átadható lesz a használatnak. A szövetkezet tekintettel a fürdő-idején előhaladott voltára, házi kezelésben tartja fürdőjét és kedvezményes jegyeket árul Rosenbergek Ede és Bagossy József szövetkezeti tagok üzleteiben 90 krajczárért 10 jegyet, 1 frt 70 krajczárért pedig 20-at. A fürdőháznál felnőttek számára darabonként 10 krajczár, gyermekek számára pedig 5 krajczár. Vasárnap bárki díjtalanul fürödhet, ha fürdő ruhát visz magával, ellenkező esetben pedig csupán a ruha díját fizeti; mert a ruha nélkül való fürdés közszemérem szempontjából tilos.

Egyébiránt a fürdőt egészen jó karba helyezte a szövetkezet és tusról meg gyékényről is gondoskodott, a mi egyik sem volt eddig alkalmazva.

— **Szép ajándék.** Csanyi Forgó Terike kisasszony bronzból készült, de tűzben aranyozott, gyönyörű Mária-koronát adományozott az élő-rózsafüzér társulatnak, melyhez fehér atlasz-alapon sajátkezűleg himzett műveszi vánkost, körzetén szent olvasóval díszítve. A díszes korona melyhez Borbás Henrik műasztalos készítette az üvegszekrényt, a szent-János oltár mellett van a plebániai templomban elhelyezve. Fájdalmas részvétellel adunk azonban hirt arról, hogy az ajándékozó kisasszony hipothékai nyaralójukban azóta elhalálozott és nemes buzgalomának jutalmát bizonyára elnyerte az égben.

— **T. olvasóink figyelmébe** ajánljuk Orlai Sándor P a l a i s R o y a l áruházát, (Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 8.), hol ezer es ezer szebbnél szebb tárgy van állandóan kiállítva. Különösen felemlítendő: gyémánt utánzat ékszerek, valódi arany és ezüst foglaltsban, keleti gyöngyutánzatok, párisi legyezők, nészajándékok u. m. china-ezüst áruk, bronz dísz-álló órák, zsebórák, bőr-díszműáruk, ezüst botok, peiuche vagy bőr varró- és ékszer dobozok, arany- és bőr övek stb. Képes árjegyzéket küld a hirneves czég, mely a meg nem felelő tárgyakat visszaveszi.

— **Az országos vásárnak két napra leendő kiterjesztése.** Több előkelő gazda s iparos azt a kérdést intézték hozzánk, hogy ők azt nem értik s nem is tudják maguknak megmagyarázni, hogy miért tart Csongrádon az országos vásár csupán egy napig, holott Csongrádnál sokkal kisebb városokban, községekben mint a szomszédos Kecskemén is, két napi kirakodó vásár van engedélyezve. Mi határozott választ erre nem adunk, de megnyugtattuk őket, hogy a meennyiben a felvetett kérdés igen fontos közérdekű dolog, mindenáron a közgyűlés feladata ez ügyben intézkedni s ha ez szönyegre kerül, minden lehető elfogunk követni, hogy a közönség jól felfogott érdeke ez irányban is orvosoltassék. Valóban nem is megy az, hogy egy-két iparos vagy kereskedő érdeke miatt az egész város közönsége hátrányt s kárt szenvedjen, mert az országos vásárnak tulajdonképen az volna a célja, hogy a közönség ne csak a helybeli kereskedő, vagy iparostól legyen kénytelen szükségletét fedezni, hanem a vidékről ide sergeltt elárúsítók is képviselve legyenek. Már pedig ily körülmények között, mint a hogy tapasztaljuk is, a vidék alig van képviselve, mert egy nap végett nem csinál magának költséget.

— **Uj Mária-szobor.** Sági Péter szőlős gazda és hitvese, 200 frtnyi költséggel gyönyörű szép Mária szobrot készíttetett, sós-kuti kőből, a jótanács-adó boldog Asszony tiszteletére. A szobor felállítására, melyet Budapesten a Gerenday-czég készített, a múlt héten tőntént meg nevezett gazdának az ibolyási oldalon levő szövevényében.

Nyersselyem-básztruha

8 frt 75 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — Tussors és Shantung-Pongoes, valamint fekete, fehér és színes „Henneberg selyem” 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhöz szállítva, mintákat pedig postafordultával küldenek, **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.
— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Legyen szabad azon kéressel Önhöz járulnom, hogy az alábbi soraimnak lenne kegyes becses lapjában helyt adni.

A „Csongrádi Lap” múlt heti számában egy latin feliratu közlemény jelent meg, melyben a cikkíró ur önkénynt beismeri,

hogy a legutóbb mezejtett tisztujítás eredménye reá olyan nem várt hatást idézett elő, hogy azóta undor mániában szenved, csak azzal a körülménnyel felejtett el leszámolni, hogy az ő személye már rég idők óta undor tárgyát képezi s attól mindenki az első látásra hányingert kap.

Hogy milyen elfogult s milyen agylágyulásban szenved a cikkíró ur, beigazolást nyer azon szatirikus, gunyos megjegyzésével, midőn személyünket a közönség előtt azzal akarná kisebbiteni, hogy a régi kipróbált szaktisztviselők helyett, magunk formájú, egyszerű embereket választottak, sőt olyan is van köztünk, ki nem rég rugta a pudlit oldalba.

Ha igazságos és tárgyilagos elbírálást akart volna teljesíteni, első esetben azzal a körülménnyel kellett volna leszámolnia, hogy a kimaradt szaktisztviselők között, hány mester ember s pudlit oldalba rugott szűkségbeli tényezők által a város szolgálatában, mint tisztviselők; de a cikkíró ur ezeket figyelmen kívül hagyva, a mi személyünket akarná neveltségessé tenni a közönség előtt.

Legyen meggyőződve a cikkíró ur, hogy a mint a multban tudták ilyen fajta emberek minden tudás nélkül, mint tisztviselők az önök meglegedésére magukat értékesíteni, sokkal inkább feljogosít bennünket erre azon körülmény, hogy mindegyikünknek van annyi képességsünk, mint amennyit a törvény megkövetel az általunk betöltött állások után.

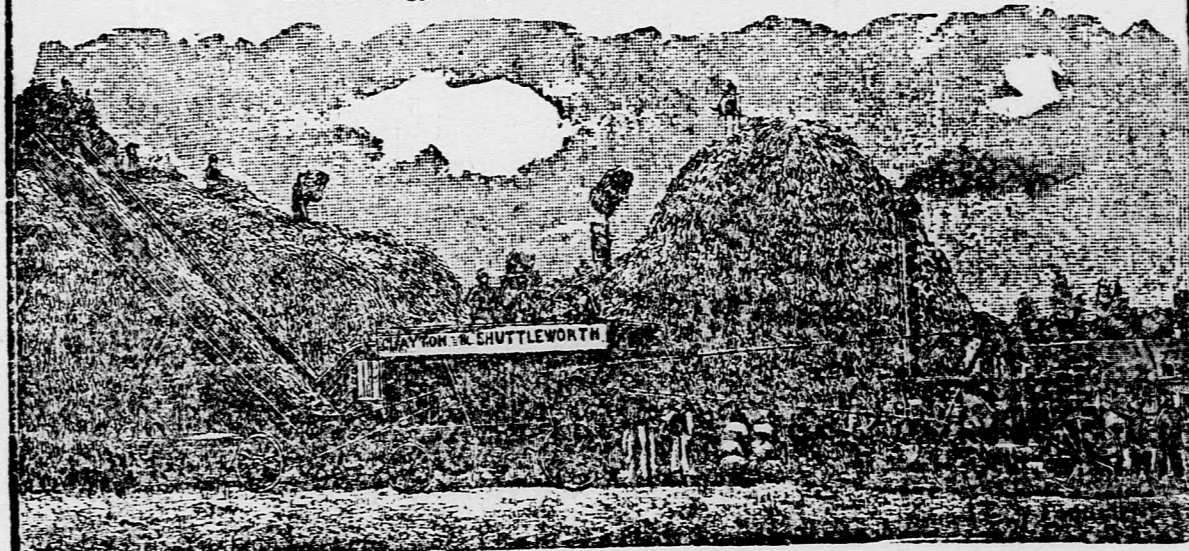
Csak még annyit jegyzek meg, hogy ne csak a személyünkkel tessék az önnel született boszu és ellenszenv alapján foglalkozni, hanem tényeinket tessék elbírálni, mert azok a szaktisztviselők, a kiket ön annyira fájlat, nem a személyük végett fosztattak meg állásuktól, hanem tényeik által szolgáltak arra rá s így cikkíró urral is alkalom adtán a szerint fogunk elbánni.

Kelt Csongrád, 1899. augusztus 5-én.

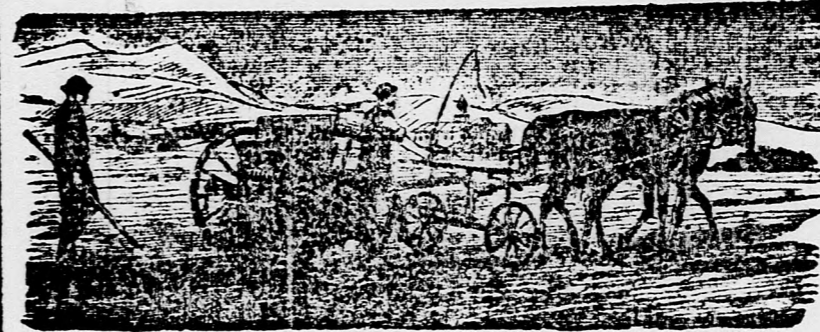
ifj. Szabados József
pénztárnok.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 68. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

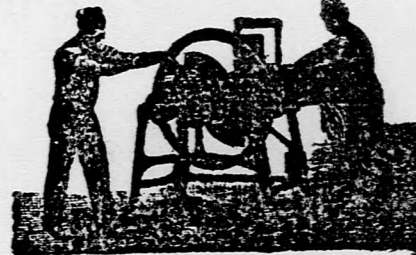
„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukericsa-morzsolók, darálók, őrő-malmok, egytetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiad-
matra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplőgép-gyára.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50,000 korona érték

és több, kisebb-nagyobb nyeremény,

összesen 1006 nyeremény 100,000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajczár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja Budapesten „Hermes“ Magyar Általános váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8., vagy **S Z E G E D E N**: a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank. Ezen pénzüzetek a **nyerő kívánságára** készek **az 50.000 korona értékű főnyereményt**

egy hasonértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becsereálni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytözsdékben és egyéb elárúsító helyeken.

Viszontelárúsítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,

Budapest, IX., Üllői-ut 25.. Köztelek.